

Oponentský posudek na diplomovou práci Radka Cmunta „Důsledky specifických poruch učení pro vzdělávací cestu a uplatnění v dospělosti“.

Diplomová práce Radka Cmunta se řadí svým tematem (SVPU) do oblasti speciální pedagogiky a zaměřuje se na problém, který je v teoretické i výzkumné literatuře řešen spíše okrajově. Autor vychází z předpokladu, že SVPU, kterým je z nápravného hlediska věnována značná pozornost zejména v mladším školním věku, vstupují často jako nežádoucí dispozice do staršího školního věku, do období adolescence a dospělosti. Z tohoto hlediska je zapotřebí ocenit volbu tohoto tematu, neboť pokrývá jedno ze závažných, zároveň však neprobádaných míst.

Předložená práce je převážně teoretická (56 stran) doplněna empirickým šetřením, konkr. třemi případovými studii.

Teoretická část je dobře logicky strukturována a její jednotlivé kapitoly utváří ucelený vhled do dané problematiky. Určitým nedostatkem této části je, že většina textu se věnuje všeobecně známým otázkám, které jsou presentovány převážně výkladovým způsobem a stěžejním otázkám reedukace a reedukace v dospělosti je věnována nevelká pozornost.

Je však zapotřebí připustit, že jde o jev, který dosud není náležitě řešen, a tak spíše hodnotíme autorovo rozhodnutí se tímto problémem zabývat. Přesto se autorovi podařilo tuto problematiku odkrýt natolik, že celá řada problémů zcela specifických, které přináší reedukace v tomto věkovém období se konstituovala jako temata závažná a stěžejní. Jde na př. o volbu další životní etapy, psychologické zvláštnosti období dospívání, snížené sebevědomí, pocity nedostačivosti a pod. Autor zároveň konstatuje, že jednou z příčin proloužení SVPU do těchto věkových období je opomíjení kontinuitnosti nápravných a podpůrných přístupů zejména na středních školách.

Positivně je třeba ohodnotit, že na mnoha místech autor prokládá teoretickou část konkrétními příklady, plným zněním ministerských směrnic, návrhy řešení a pod. Tento přístup přispívá nejen k aktualizaci textu, ale také umožňuje jeho konkrétní využití.

Empirická část má charakter empirického šetření, které vzhledem k nedostatečné probádanosti problému je užitečným zmapováním psychologické problematičnosti u této věkové kategorie a zároveň určitým výhledem event. nápravy a dalších možností reedukace.

Empirické šetření obsahuje tři případové studie, ve kterých kromě celkové anamnézy jsou zpracovány výsledky Matějčkova dyslektického dotazníku a výsledky osobního rozhovoru.

Z uvedených kasuistik je patrné, že zpracování historie SVPU u každého jedince bude nezbytnou součástí příp. reedukace.

I když jsou všechny tři kasuistiky velmi kvalitně zpracovány, ukazuje se, že nedostatečná strukturace případové studie ztěžuje orientaci a porozumění a zakládá mnohdy přílišný epický rozklad (v případě J.K. je text kazuistiky nesrovnatelně delší, než u dalších dvou jedinců).

Diplomová práce je zakončena závěrem, který vzhledem k závažnosti tematu a varietě otázek, které autor v práci „otevřel“ považují za velmi stručný a spíše formální.

Kromě hodnotícího závěru, který v práci postrádám, existují v práci místa, u kterých nejsou uvedeny odkazy na použitou literaturu.

Otázky do diskuse:

Vzhledem k tomu, že autor prokázal dostatečný vhled do dané problematiky, zajímalo by mne, zda při tvorbě a psaní případových studií uvažoval o možnosti jejich strukturace.

Dále by mě zajímalo, zda autor uvažuje o další práci nad tímto tematem - jestliže ano, tak v jakém směru.

Vzhledem k celkovému hodnocení předložená práce splnila požadavky kladené na diplomové práce, diplomovou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikovat **v e l m i d o b ř e**.

V Praze 31. srpna 2006

PhDr Hana Krykorková, CSc.
katedra pedagogiky FF UK